

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201841
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201841.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci žalobkyne: G. J., nar. X.XX.XXXX, bytom X.. gen. Y. XXX/XX, XXX XX R. V. proti žalovanému: Úrad verejného zdravotníctva, zast. PhDr., RNDr., MUDr. Jánom Mikasom, PhD., MPH v konaní o určenie neplatnosti vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva a o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Súd konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Po právoplatnosti uznesenia súd **p o s t ú p i** vec Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky.
- III. Súd **n e p r i z n á v a** žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom označeným ako „návrh na vydanie neodkladného opatrenia“ sa žalobkyňa vo veci samej domáhala určenia, že vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva (ďalej aj „ÚVZ“) č. 16 zo dňa 30.10.2020 a č. 20 a 21 zo dňa 6.11.2020, podľa ktorých sú prevádzkovateľ zariadenia ale i zamestnávateľ oprávnení požadovať od osôb vstupujúcich do príslušných priestorov predloženie dokladu, ktorý preukazuje negatívny výsledok testu na ochorenie COVID-19, sú neplatné. Zároveň žalobkyňa žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd uložil žalovanému zdržať sa úkonov, ktorými by dával povinnosť zamestnávateľom a prevádzkovateľom prevádzok žiadať od svojich zamestnancov, resp. zákazníkov preukazovanie sa dokladom o zdravotnom stave.

2. Žalobkyňa návrh s poukazom na ustanovenia zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti odôvodnila tým, že výsledok výteru z nosohltanu antigénovým testom je súčasťou zdravotnej dokumentácie danej osoby a že žiaden zamestnávateľ ani majiteľ prevádzky nie sú v zmysle zákona oprávnení nahliadať do zdravotnej dokumentácie. Poukázala na výhrady Úradu na ochranu osobných údajov k predmetnej vyhláške a jej rozpor s nariadením GDPR, aj so zákonom o ochrane osobných údajov č. 18/2018 Z.z. Keďže samotný výter je zdravotným úkonom, je zdravotník povinný informovať dotknutú osobu, poučiť ju a vyžiadať informovaný súhlas. Pokiaľ osoba po náležitom poučení s vyšetrením nesúhlasí, nemôže byť zdravotný výkon vykonaný a osobu nie je možno nijako sankcionovať. Spomenula aj vyjadrenia vlády SR o dobrovoľnosti plošného testovania a nemožnosti ukladať sankcie, pokiaľ sa ho niekto nezúčastní. Žalobkyňa pripomenula, že podľa Zákonníka práce zamestnanec nemá povinnosť informovať zamestnávateľa o svojom zdravotnom stave, ani zamestnávateľ nemá právo vyžadovať od neho výsledky zdravotných testov. V ďalšej časti poukázala na skutočnosť, že z ústavného zákona č. 227/2002 Z.z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu nevyplýva žiadne oprávnenie zamestnávateľov či majiteľov prevádzok vyžadovať zdravotnú dokumentáciu. Vláda SR síce núdzový stav vyhlásila, ale nešpecifikovala žiadne obmedzenia, to urobila až v následnom uznesení a odporučila hlavnému hygienikovi vydať vyhlášku, kde budú uložené povinnosti, ktoré sú predmetom návrhu na neodkladné opatrenie. Uznesenie vlády a vyhláška ÚVZ SR však nemajú právnu silu zákona. Z uvedeného vyvodila záver, že zamestnávatelia, majitelia

prevádzok, ale ani policajti nemajú možnosť kontrolovať výsledky testu na Covid-19, pokiaľ sa nezmení ústavný zákon č. 227/2002 Z.z. Upozornila aj na možné porušenie lekárskeho tajomstva, ochrany osobných údajov a neprimeraný nátlak na obyvateľov, aby sa zúčastnili testovania. Na záver spomenula nebezpečenstvo závažných právnych následkov, ktorými môžu v budúcnosti čeliť zamestnávateľia alebo prevádzkovatelia zariadení, ak by potvrdenie o negatívnom teste na Covid-19 vyžadovali.

3. Okresný súd Stará Ľubovňa sp. zn. 8C/41/2020 zo dňa 13.11.2020 postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave vzhľadom na to, že konajúci súd dospel k záveru, že ide o vec týkajúcu sa neplatnosti správnych aktov, teda že na rozhodnutie vo veci je príslušný krajský súd v zmysle § 10 Správneho súdneho poriadku. Po postúpení veci Krajský súd v Bratislave nesúhlasil s postúpením veci a vec predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR.

4. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1KO/36/2020 zo dňa 25.5.2021 rozhodol, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave je dôvodný. Vychádzal z toho, že primárnym účelom správneho súdnictva je poskytovanie ochrany subjektívnym právam fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. O priamom dotyku na subjektívnych právach však možno hovoriť v zásade len pri individuálnych správnych aktoch, teda takých, ktoré majú konkrétneho adresáta. Z tohto dôvodu správne súdnictvo vo všeobecnosti neposkytuje ochranu vo vzťahu k všeobecne záväzným právnym predpisom orgánov verejnej správy, ktorými sú aj vyhlášky ÚVZ napádané v návrhu. Keďže vec môže byť prejednaná správnym súdom iba v prípade, keď z hľadiska predmetu konania ide o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo v danom prípade konštatovať nemožno, najvyšší súd súhlasil s názorom krajského súdu, že tu nejde o vec patriacu do správneho súdnictva. Takisto vyjadril názor, že aktívnu žalobnú legitimáciu pri preskúmaní zákonnosti všeobecne záväzných nariadení zákon zveruje vo všeobecnosti prokurátorovi.

5. Po vrátení veci Okresnému súdu Stará Ľubovňa bola vec zapísaná pod sp. zn. 6C/38/2021 a v zmysle rozvrhu práce tunajšieho súdu bola pridelená sudcovi, ktorému bola vec pôvodne vedená pod sp. z. 8C/41/2020 pridelená na rozhodnutie.

6. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

7. Podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ústavný súd rozhoduje o súlade

a) zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom,

b) nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi,

c) všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd,

d) všeobecne záväzných právnych predpisov miestnych orgánov štátnej správy a všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy podľa čl. 71 ods. 2 s ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ak o nich nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, sústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b) a c), aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d), aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.¹

9. Podľa § 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

10. Podľa § 4 CSP, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

11. Podľa § 10 ods. 1 CSP, ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

13. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 59b ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ak je potrebné nariadiť opatrenia podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 na celom území Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo pre skupinu inak ako jednotlivu určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva (§ 4 ods. 1 písm. g)), úrad verejného zdravotníctva (§ 5 ods. 4 písm. k)) alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva (§ 6 ods. 3 písm. e)) všeobecne záväzným právnym predpisom.

15. Podľa § 59b ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z., všeobecne záväzný právny predpis úradu verejného zdravotníctva a regionálneho úradu verejného zdravotníctva vydávaný podľa odseku 1 sa označuje názvom vyhláška a nadobúda platnosť dňom vyhlásenia vo Vestníku vlády Slovenskej republiky.

16. Podľa § 59b ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z., vyhláška úradu verejného zdravotníctva a regionálneho úradu verejného zdravotníctva nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia, ak v nej nie je ustanovený neskorší deň nadobudnutia účinnosti.

17. Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len Správny súdny poriadok) každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanoveným týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 6 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, správne súdy rozhodujú v konaniach o a) správnych žalobách, b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania, c) správnych žalobách v sociálnych veciach, d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy, f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy, g) žalobách vo volebných veciach, h) žalobách vo veciach územnej samosprávy, i) žalobách vo veciach politických práv, j) kompetenčných žalobách, k) návrhoch v iných veciach.

20. Podľa § 7 písm. c) Správneho súdneho poriadku, správne súdy nepreskúmajú všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z. z.“), prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy pri výkone verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Výkon dozoru funkčne súvisí s uplatnením oprávnení prokurátora v konaní pred správnym súdom podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z., orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú a) orgány štátnej správy, b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje, c) štátne orgány, iné orgány, právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, d) štátne orgány a iné právnické osoby, ktoré osobitný predpis splnomocnil na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu.

23. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z., prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy a) preskúmaním zákonnosti správnych aktov orgánov verejnej správy, a to: 1. rozhodnutí orgánov verejnej správy, 2. opatrení orgánov verejnej správy, 3. opatrení orgánov verejnej správy so všeobecnými účinkami, 4. uznesení orgánov územnej samosprávy, 5. všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy, b) preskúmaním postupu orgánov verejnej správy, c) vykonávaním previerok zachovávanía zákonnosti, d) uplatňovaním poradného hlasu na zasadnutiach orgánov verejnej správy.

24. Podľa § 21 ods. 3 písm. f) bodu 1 zákona č. 153/2001 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy vyhláška, výnos alebo opatrenie ústredného orgánu štátnej správy, iného štátneho orgánu alebo inej právnickej osoby, ktorú osobitný predpis splnomocnil na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu.

25. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z., protest proti všeobecne záväznému právnemu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

26. Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z., ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) prvom bode alebo druhom bode, je orgán verejnej správy o vyhovení alebo nevyhovení protestu povinný upovedomiť prokurátora do 30 dní od jeho doručenia. Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný najneskôr do 90 dní od jeho doručenia všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a upovedomiť o tom v rovnakej lehote prokurátora.

27. Podľa § 27 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z., ak orgán verejnej správy nevyhovie protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) prvom bode alebo druhom bode, je generálny prokurátor oprávnený podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. Taký návrh môže generálny prokurátor podať aj vtedy, ak proti všeobecne záväznému právnemu predpisu vydanému orgánom verejnej správy nebol podaný protest prokurátora.

28. V danej veci sa žalobkyňa domáha určenia, že vyššie uvedené vyhlášky ÚVZ sú neplatné a neodkladným opatrením sa tiež domáha nariadiť žalovanému zdržať sa úkonov, ktorými by dával povinnosť zamestnávateľom a prevádzkovateľom prevádzok žiadať od svojich zamestnancov, resp. zákazníkov preukazovanie sa dokladom o zdravotnom stave. Teda v konaní je navrhované posúdiť zákonnosť všeobecne záväzného právneho predpisu.

29. Vyhláška Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky má podľa § 59b ods. 1 a 3 zákona č. 355/2007 Z. z. povahu všeobecne záväzného právneho predpisu. Vyhláška nie je právny úkon, pri ktorom by všeobecný súd mohol vysloviť jeho neplatnosť. Všeobecne záväzný právny predpis môže stratiť účinnosť a následne platnosť len postupom podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Rozhodovať o súlade právnych predpisov nepatrí do právomoci všeobecných súdov, ale Ústavného súdu Slovenskej republiky. Návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky môže podať najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, prezident, vláda, súd v súvislosti s prejednávanou vecou, generálny prokurátor, predseda súdnej rady, ak ide o právny predpis týkajúci sa výkonu súdnictva, verejný ochranca práv, ak ďalšie uplatňovanie právneho predpisu môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce cez medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (§ 74 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

30. V rámci svojho dozorového oprávnenia vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov preskúmaním zákonnosti všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy aj prokurátor, ktorý môže podať proti všeobecne záväznému právnomu predpisu protest. Ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhoví, generálny prokurátor je oprávnený podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. Taký návrh môže generálny prokurátor podať aj vtedy, ak proti všeobecne záväznému právnomu predpisu vydanému orgánom verejnej správy nebol podaný protest prokurátora.

31. V danom prípade teda nejde ani o súkromnoprávny spor alebo inú súkromnoprávnu vec, ktorú by súdy mali právomoc rozhodovať v civilnom sporovom konaní, ani o vec, na ktorej rozhodnutie by mal právomoc súd v rámci správneho súdnictva, a to s poukazom na cit. § 7 písm. c) Správneho súdneho poriadku. Vzhľadom na tieto skutočnosti a citované právne predpisy súd dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná právomoc súdu, čo predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, preto súd konanie zastavil. Z povahy veci vyplýva, že ak súd nemá právomoc na konanie vo veci samej, nemá ju ani na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci. Po právoplatnosti uznesenia súd postúpi vec Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Prokurátor ako kompetentný orgán môže totiž preskúmať zákonnosť všeobecne záväzného právneho predpisu a eventuálne dosiahnuť zrušenie, prípadne nahradenie všeobecne záväznými právnymi predpismi súladnými so zákonom a ostatnými právnymi predpismi podaním protestu, resp. generálny prokurátor v prípade nevyhovenia protestu prokurátora je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

32. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

33. Žalobkyňa podaním návrhu, o ktorom nemá právomoc rozhodovať súd, procesne zavinila zastavenie konania, preto jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal. Zo spisu pritom ani nevyplýva, že by žalobkyni nejaké trovy vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.